

CÍLEVĚDOMOST

KROK 9

Umím si samostatně naplánovat, jak dosáhnout jednoduchého cíle pomocí jeho rozložení na dílčí kroky a získání potřebných zdrojů.

Při zvládnutém kroku 9 si žáci dokážou samostatně stanovit zvládnutelný cíl a naplánovat jeho plnění pomocí dovedností, které se naučili v krocích 6–8: umějí si ho rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat zdroje potřebné k jeho splnění.

V předchozích krocích si začali sami stanovovat cíle, naučili se rozložit si je s pomocí učitele na dílčí kroky a zajistit si zdroje potřebné k jejich plnění.

V tomto kroku všechny tyto dovednosti spojí dohromady a naučí se samostatně naplánovat, jak dosáhnout cíle, který si stanovili.

Žák musí zvládnout

- Vysvětlit, proč je důležité naplánovat si, jak budou při plnění cíle postupovat, a jak se takový plán dělá.
- Stanovit si nějaký cíl a přesně si naplánovat, jak ho dosáhnou.

Hodnocení

Následujícími způsoby zjistěte, jestli žáci kroku porozuměli a jsou si v něm dostatečně jistí.

- Poté, co žáci plnění nějakého cíle podle plánu dokončí, vyzvěte je, aby se na plán znovu podívali. Zeptejte se jich: „Stanovili jste si zvládnutelný cíl? Seřadili jste jednotlivé dílčí kroky rozumně? Nezapomněli jste na nějaký důležitý krok? Měli jste ke splnění cíle správné zdroje? Co byste udělali jinak, kdybyste plnění tohoto cíle plánovali znovu? Zjistili jste něco, co se vám bude hodit i při dalším plánování cílů?“
- Dejte žákům zpětnou vazbu o následujících bodech: a) Jak realistický byl tento cíl pro daného žáka?, b) Rozložil si ho na vhodné kroky?, c) Správně je seřadil?, d) Dokázal si bez problémů zajistit potřebné zdroje?, e) Zjistil něco nového, co je užitečné zapamatovat si i do budoucna?

POSILOVÁNÍ KROKU 9

- Vyzvěte si ve třídě sérii pomocných otázek pro plánování plnění cílů, aby je žáci měli při plánování vlastních cílů na očích.
- Pobízejte žáky, aby si v různých kontextech stanovovali cíle a vždy si přesně naplánovali jejich plnění. Pravidelně kontrolujte, jak se jim daří podle plánu postupovat.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SCHOLAEPIRICA

PÁTEČNÍ KOMUNITNÍ KRUH – ZAJÍMAVOST

Pomůcky: zápisový arch

Cíl aktivity: Žáci dokážou samostatně stanovit zvládnutelný cíl a naplánovat jeho plnění pomocí dovedností, které se naučili v krocích 6–8: umějí si ho rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat zdroje potřebné k jeho splnění.

Průběh: Na konci týdne se vyučující s dětmi sejde na komunitním kruhu, kde s nimi diskutuje, co daný týden zvládli, co se třeba tolik nedařilo a co by mohli udělat pro zlepšení. Pro pestrost se hodí zařadit i aktivitu *Zajímavost*.

Děti se dostatečně předem zapíší do archu na daný termín a každý pátek dvě děti představí jakoukoli zajímavost. Může se jednat o knihu, hru, hračku, zážitek, vzácný předmět (např. medaile za sport, cokoli s věnováním sportovce, autora apod.). Co bude tématem jejich prezentace, si nechají ale až do samotné prezentace jako tajemství pro sebe.

Úkolem dětí pak je v daný den přinést a představit svoji zajímavost kolektivu třídy na komunitním kruhu. Na to se musí pečlivě připravit:

1. Zvolit věc, která ostatní skutečně zaujme, něco, co např. o dítěti ostatní nevědí (že vyhrálo např. medaili v běhu).
2. Rozmyslet si, co budou o věci říkat (kde ji získaly, k čemu slouží, jakou má pro ně hodnotu, proč ji představují, co to přesně je, jak to např. funguje).
3. Vyzkoušet si svoji prezentaci doma s rodiči.
4. Podle zpětné vazby rodičů prezentaci pozměnit.

Zdrojem ke splnění tohoto úkolu bude s největší pravděpodobností domácnost, ale může být i příroda, hledat pomoc lze u rodiny a kamarádů, kteří u dětí mohli zajímavost vidět a mohou dát spolužákům tip na téma prezentace.

Reflexe: Je velmi přínosné, když se vyučující zhostí první prezentace, a blíže tak představí myšlenku aktivity všem dětem. Po prezentacích jednotlivých žáků je dobré zhodnotit, jak se jim při přípravě na prezentaci dařilo. Zvládli si úkol rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat vše potřebné k jeho splnění?

[illegible]

PĚT MINUT SLÁVY V HV

Pomůcky: zápisový arch

Cíl aktivity: Žáci dokážou samostatně stanovit zvládnutelný cíl a naplánovat jeho plnění pomocí dovedností, které se naučili v krocích 6–8: umějí si ho rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat zdroje potřebné k jeho splnění.

Průběh: Vyučující umožní žákům buď zazpívat, zahrát na hudební nástroj, zatancovat nebo představit interpreta/interpretku.

Kritéria prezentace jsou následující:

Hra na nástroj

1. Délka skladby maximálně 3 minuty.
2. Představení, co žák hraje, kdo je autorem skladby.
3. Informování diváků, jak dlouho na nástroj hraje, co je/bylo snadné, co považuje za úskalí.

Zpěv

1. Délka skladby maximálně 3 minuty.
2. Představení, co zpívá, kdo je autorem skladby.
3. Informování diváků, jak dlouho již zpívá (dochází do hodin zpěvu), co je/bylo snadné, co považuje za úskalí.

Tanec

1. Délka skladby maximálně 3 minuty.
2. Představení, co bude tančit, kde se danou choreografií naučil/a.
3. Informování diváků, jak dlouho již tančí (dochází na hodiny tance nebo uvede jen dobu tréninku na prezentaci), co je/bylo snadné, co považuje za úskalí.

Představení interpreta/interpretky

1. Prezentace o zpěvákovi/zpěvačce/kapele apod. maximálně 3 minuty (minimálně 2 minuty).
2. Informování posluchačů, kde se s interpretem poprvé setkal/a a co jej/ji zaujalo.
3. Ukázka jedné konkrétní skladby – maximálně 4 minuty.

Kromě posledního typu prezentace je také možné, aby děti pracovaly a prezentovaly ve skupinách (max. 3členných). Nácvik prezentace ale musí zvládnout ve vlastním volném čase a na prezentaci se musí podílet všichni členové stejnou měrou.

Děti se zapíší do zápisového archu k vypsaným termínům vyučujícího.

Pak už je pouze na nich, aby si rozplánovaly přípravu na prezentaci, zajistily si nutné prostředky, prostory pro nácvik, vybraly vhodnou skladbu, zjistily informace a včas si vše vyzkoušely odprezentovat „nanečisto“, zapracovaly na zpětné vazbě a předvedly při oficiální prezentaci maximum.

Reflexe: Je velmi přínosné, když se vyučující zhostí první prezentace, a blíže tak představí myšlenku aktivity všem dětem. Po prezentacích jednotlivých žáků je dobré zhodnotit, jak se jim při přípravě na prezentaci dařilo. Zvládli si úkol rozdělit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat vše potřebné k jeho splnění?

Hudební výchova – „5 minut slávy“

[illegible]

VÝMĚNA ROLÍ ANEB DĚTI UČÍ

Pomůcky: žádné

Cíl aktivity: Žáci dokážou samostatně stanovit zvládnutelný cíl a naplánovat jeho plnění pomocí dovedností, které se naučili v krocích 6–8: umějí si ho rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat zdroje potřebné k jeho splnění.

Průběh: Je všeobecně známo, že nejlépe něco umíme v okamžiku, kdy to umíme vysvětlit někomu druhému. A na tomto faktu je založena následující aktivita.

Vyučující se mnohdy touto aktivitou dozví i něco o sobě a svém způsobu vyučování.

Děti dostanou možnost odučit vyučovací hodinu. Většinou tomu tak je ve druhém pololetí, kdy bývá více prostoru, ale není to podmínkou. Děti se postupně vystřídají v učení své třídy.

Tato aktivita obsahuje:

- diskuzi s vyučující/m – volba tématu
- přípravu – odevzdání dva dny předem, dítě by mělo odevzdat napsaný plán hodiny – co je cílem, konkrétní aktivity – měly by se lišit způsobem práce (př. psaní/čtení, skupinová/individuální práce apod.)
- rozbor s vyučující/m a následné doladění přípravy, vyučující jen směřuje dítě tak, aby se mu dobře učilo, nemění příliš obsah
- odučení hodiny – vyučující pokud možno nezasahuje a účastní se jako žák/yně
- případná kontrola, hodnocení práce a zpětná vazba pro žáky/ně (pokud psali diktát, dělali prezentace apod.)

Obměna: Obdobou předchozích aktivit mohou být další prezentace dětí před kolektivem třídy na jakékoli téma z jakýchkoli předmětů. I prezentace čtenářského deníku, tj. přečtené knihy a čtení zvoleného úryvku, je potřeba naplánovat a připravit si.

Reflexe: Je vhodné následně po ukončení aktivity dětem-„vyučujícím“ poskytnout zpětnou vazbu, jak se jim co dařilo, nechat je zhodnotit, jak se cítily, jak se jim vedlo. Ostatní děti mohou také zhodnotit, jak se jim s novým „vyučujícím“ pracovalo. Také by měly děti zhodnotit, zda jejich příprava a plánování byly dostatečné, na co by bývalo lépe se více zaměřit, čemu naopak nebylo nutné věnovat tolik času. Samy děti i na základě zpětné vazby od ostatních zhodnotí úspěšnost své hodiny, zda naplnily cíl, který si pro hodinu vytyčily.

VÝZVA

Pomůcky: záznamový arch

Cíl aktivity: Žáci dokážou samostatně stanovit zvládnutelný cíl a naplánovat jeho plnění pomocí dovedností, které se naučili v krocích 6–8: umějí si ho rozložit na dílčí kroky, seřadit si je podle důležitosti a priority a získat zdroje potřebné k jeho splnění.

Průběh: V této aktivitě se vrátíme k tabulce z Kroku 7, aktivity Krůček po krůčku. Každý žák definuje pro sebe svoji vlastní výzvu. Může se jednat o výzvu v časovém horizontu týdne, měsíce, pololetí. I to je potřeba si definovat.

Následně nejprve děti samy formulují dílčí cíle, které je povedou ke splnění cíle hlavního. I u dílčích cílů si zapíší, do kdy je plánují splnit. Na základě těchto termínů pak určí finální termín pro splnění hlavního cíle.

Po samostatném vyplnění nechají do svého plánu nahlédnout někoho dalšího – vyučujícího, kamaráda/dku, spolužáka/žačku, rodiče – a s jejich pomocí či zpětnou vazbou mohou doplnit, přeformulovat či odstranit některé dílčí cíle.

Moje výzva/můj cíl:	Do kdy:
Krok 1	Do kdy:
Krok 2	Do kdy:
Krok 3	Do kdy:
Krok 4	Do kdy:
Krok 5	Do kdy:
Krok 6	Do kdy:

Cíle/výzvy mohou být různé, např.:

- Zvládnout napsat test z M/Čj/Aj/jiného předmětu maximálně s jednou chybou
- Zlepšit svůj čas běhu na 1500 m o 20 s
- Nebát se zahrát/zazpívat na koncertě ZUŠ/ZŠ
- Demonstrovat před třídou pokus dokazující nějakou fyzikální zákonitost

Reflexe: Je vhodné, aby si vyučující zaznamenal/okopíroval tyto lístky a evidoval plnění dílčích a posléze hlavních cílů, které si děti stanovily. Pokud by jim nebyla poskytnuta zpětná vazba a prostor pro vyjádření nejistot, zjištění apod., mohlo by to pro ně být demotivující. Ale toto vedení vyučujícím musí být jemné, aby dítě nemělo pocit, že cíl plní pro vyučujícího, ale bylo si vědomo, že to dělá pro sebe. Pokroky dětí lze také diskutovat na komunitním kruhu, kde si děti navzájem mohou dávat rady, jak postupovat dále.